

HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY MÔN HỌC NĂM HỌC 2023-2024

Môn: Sinh học - cấp THCS và THPT

(Kèm theo Công văn số /SGDDĐT-GDTrH ngày / /2023 của Sở GDĐT về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024)

Thực hiện các yêu cầu chung theo Công văn hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT), trong đó chú trọng một số nội dung cụ thể sau:

1. Thực hiện nội dung, chương trình giáo dục

a) Đối với lớp 9 và 12:

- Thực hiện chương trình và nội dung dạy học như năm học trước, bảo đảm chương trình học theo Quyết định 16/2006/QĐ-BGDĐT ngày 05/5/2006, Công văn số 1292/SGDDĐT-GDTrH ngày 4/9/2020, Công văn số 1360/SGDDĐT-GDTrH ngày 16/9/2020 về hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học.

- Tích hợp các nội dung: Đa dạng sinh học và bảo tồn thiên nhiên; xâm hại tình dục trẻ em và giáo dục giới tính; bảo vệ môi trường, bảo vệ sức khỏe cộng đồng và phòng tránh các dịch bệnh nguy hiểm nhất là COVID-19; ...

b) Đối với lớp 10,11:

- Tổ chức dạy học theo Chương trình môn Sinh học kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ GDĐT ban hành Chương trình giáo dục phổ thông và theo nội dung tập huấn mô-đun 4,9.

- Đối với cụm chuyên đề học tập được chia để tổ chức dạy tại kỳ I và kỳ II; căn cứ vào nội dung của chuyên đề và nội dung giáo dục cốt lõi nhà trường tổ chức dạy song hành hoặc dạy cuối mỗi kỳ sao cho phù hợp.

c) Khuyến khích dạy môn Sinh học bằng tiếng Anh; tổ chức dạy học STEM theo Công văn số 1303/SGDDĐT-GDTrH ngày 08/9/2020; tích cực tham gia các cuộc thi, hội thi.

2. Thực hiện phương pháp và hình thức dạy học

- Tiếp tục áp dụng hiệu quả các hình thức, phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực (mô-đun 2); phát huy năng lực chung theo chương trình giáo dục phổ thông 2018, lấy dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học là yếu tố tiên quyết; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học.

- Đa dạng hoá các hình thức học tập, chú trọng hình thành năng lực đặc thù môn Sinh học, khuyến khích học sinh nghiên cứu khoa học, trân trọng ý tưởng khoa học; hướng dẫn học sinh ứng dụng công nghệ thông tin trong việc học; tích cực hướng dẫn học sinh tham gia các cuộc thi như: Khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học và ngày hội STEM; Sáng tạo thanh thiếu niên; các môn khoa học bằng tiếng Anh...

- Đánh giá, phân loại, đề xuất bổ sung các thiết bị dạy học theo chương trình giáo dục phổ thông 2018 (Thông tư 39/2021/TT-BGDĐT ngày 30/12/2021 của Bộ GDĐT về việc

Ban hành Danh mục thiết bị dạy học tối thiểu cấp THPT); sử dụng đồ dùng, thiết bị, bảng tương tác, phòng học bộ môn hiệu quả; khuyến khích giáo viên tự làm đồ dùng dạy học.

3. Thực hiện kiểm tra, đánh giá

- Kết hợp hợp lý giữa hình thức tự luận với trắc nghiệm, giữa lí thuyết và thực hành, có các câu hỏi vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề thực tiễn.

- Chú trọng đánh giá sự tiến bộ của học sinh trong suốt quá trình học; không đánh giá, so sánh các học sinh với nhau; quan tâm động viên, khuyến khích, ghi nhận những công việc học sinh đã làm được.

- Việc xây dựng đề kiểm tra định kỳ theo đúng qui trình đã được tập huấn, phải có ma trận, bản đặc tả và viết câu hỏi phục vụ ma trận theo 4 mức độ: Nhận biết, thông hiểu, vận dụng và vận dụng cao, trong đó chỉ rõ các kỹ năng, năng lực cần được kiểm tra; tỉ lệ phân bố câu hỏi ở các mức độ nhận thức phải phù hợp với đối tượng học sinh (nội dung tập huấn về xây dựng ma trận, đặc tả). Khuyến khích xây dựng và sử dụng hiệu quả ngân hàng đề kiểm tra, thi thử tốt nghiệp.

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với tất cả các học sinh: Đánh giá qua các hoạt động trên lớp; đánh giá qua hồ sơ học tập, vở học tập; đánh giá qua việc học sinh báo cáo kết quả thực hiện dự án học tập, nghiên cứu khoa học kĩ thuật, kết quả thực hành, thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình (tham khảo tài liệu mô-đun 3).

- Hình thức, thời gian thi/kiểm tra định kỳ:

+ Đối với lớp 9,12: Nội dung kiểm tra định kỳ nằm trong chương trình sách giáo khoa hiện hành. Tổ chức kiểm tra theo Công văn số 1299/SGDDĐT-GDTrH ngày 8/9/2020 (hướng dẫn thực hiện Thông tư 26).

+ Đối với lớp 10,11: Nội dung kiểm tra định kỳ nằm trong chương trình môn học, hình thức, số lần, thời gian kiểm tra thực hiện theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT ngày 20/7/2022; trong quá trình xây dựng đề phải bảo đảm đúng theo yêu cầu cần đạt và không nâng cao, làm khó thêm yêu cầu cần đạt.

- Đối với cụm chuyên đề học tập cấp THPT: Sau khi kết thúc kiểm tra từng chuyên đề, chọn kết quả của 01 lần kiểm tra làm kết quả đánh giá cả cụm chuyên đề và được tính là kết quả của 01 lần đánh giá thường xuyên của môn học. Không đánh giá định kì đối với các yêu cầu cần đạt của cụm chuyên đề học tập.

4. Sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn

- Tăng cường sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học, mỗi học kỳ, tổ/nhóm chuyên môn có ít nhất 02 sản phẩm/chuyên đề để chia sẻ; tiêu chí đánh giá bài soạn theo Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT.

- Các tổ/nhóm chuyên môn thống nhất xây dựng bài học STEM; phân công giáo viên thực hiện dạy minh họa, phân tích và rút kinh nghiệm về giờ dạy trong đó cần tập trung quan sát hoạt động học của học sinh; mỗi chuyên đề thực hiện ở nhiều tiết học nên trong 01 tiết có thể thực hiện một số bước trong tiến trình sư phạm.

- Tổ/nhóm chuyên môn cấp THCS cần đánh giá, rút kinh nghiệm các bài khảo sát, đề thi học sinh giỏi các cấp, đề thi vào chuyên Lê Hồng Phong; tiếp tục nâng cao chất lượng giờ dạy trên lớp và giờ ôn tập; Cấp THPT cần đánh giá, rút kinh nghiệm

việc tổ chức ôn tập, tổ chức thi và phân tích, nghiên cứu đề thi tốt nghiệp THPT chính thức, đề tham khảo năm 2023 và các năm học trước để vận dụng vào học bài mới và ôn tập; phân tích kết quả môn Sinh học từ đó xây dựng, điều chỉnh kế hoạch bài dạy phù hợp đối tượng học sinh.

- Tăng cường sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn theo cụm trường THPT, miền trường THCS bằng hình thức trực tiếp hoặc trực tuyến, thường xuyên giao lưu, trao đổi, rút kinh nghiệm và bắt kịp với những vấn đề đổi mới; quan tâm bồi dưỡng giáo viên trẻ có năng lực; khuyến khích các tổ/nhóm chủ động trao đổi chuyên môn với Hội đồng chuyên môn cấp tỉnh.

5. Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện

- Đảm bảo dạy học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng đối với khối 9,12 và theo yêu cầu cần đạt đối với khối 10,11; dạy phân hóa đối tượng, lựa chọn nội dung ôn tập phù hợp. Tổ/nhóm chuyên môn lập kế hoạch chi tiết, tham mưu với nhà trường lựa chọn, phân công giáo viên phù hợp phụ đạo học sinh yếu. Dành thời lượng phù hợp để dạy bổ sung nội dung, kiến thức cho học sinh lớp 9 theo CT GDPT hiện hành (Công văn số 483/SGDDĐT-GDTrH ngày 07/4/2022).

- Ôn thi vào 10 (nếu có): Đảm bảo nội dung cơ bản trong sách giáo khoa.

- Ôn thi tốt nghiệp THPT: Tập trung nâng cao chất lượng bộ môn Sinh học, phấn đấu điểm trung bình môn Sinh học của tỉnh nằm trong top 10 tỉnh cao nhất toàn quốc; tổ/nhóm chuyên môn nghiên cứu, triển khai thực hiện dạy học phân hóa một cách thiết thực cho từng nhóm học sinh nhằm nâng cao số lượng học sinh đạt điểm cao trong kỳ thi tốt nghiệp THPT, phấn đấu điểm trung bình môn Sinh học của nhà trường tăng ít nhất 0,5 điểm so với năm học 2022-2023.

- Công tác bồi dưỡng HS giỏi

+ Đối với lớp 9: Bám sát nội dung kiến thức của chương trình đã điều chỉnh, tham khảo chương trình liên thông; chú ý đến yêu cầu kiến thức của đề thi học sinh giỏi lớp 9 và thi tuyển sinh lớp 10 THPT chuyên hằng năm.

+ Đối với lớp 12: Định hướng theo đề thi tốt nghiệp THPT.

- Tổ/nhóm chủ động chuẩn bị phương án dạy học, ôn tập trực tuyến, khuyến khích cụm trường xây dựng các video bài dạy ôn tập dùng chung.

6. Xây dựng kế hoạch giáo dục của tổ/nhóm chuyên môn và cá nhân

- Chủ động, linh hoạt điều chỉnh các loại kế hoạch phù hợp với điều kiện nhà trường và khi phát sinh do dịch bệnh, luôn có phương án dạy học trực tuyến, tận dụng thời gian vàng dạy những kiến thức bài mới khi có chỉ đạo của Sở GDĐT.

- Dành thời gian để dạy thực hành và tổ chức dạy học ngoài không gian trường học; hướng dẫn học sinh tự làm các thí nghiệm đơn giản.

- Đối với lớp 9, lớp 12: Xây dựng, tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học môn học, Kế hoạch bài dạy/Giáo án như năm học 2020-2021. Mỗi Kế hoạch bài dạy/Giáo án, giáo viên tích cực ứng dụng các công cụ công nghệ thông tin, các phần mềm dùng cho dạy học trực tiếp, trực tuyến.

- Đối với lớp 10,11: Xây dựng, tổ chức thực hiện các loại kế hoạch của tổ/nhóm chuyên môn và giáo viên theo Phụ lục 3,4,5 của Công văn số 367/SGDĐT-GDTrH ngày 21/3/2022 và nội dung tập huấn mô-đun 4,9; Kế hoạch bài dạy/Giáo án thể hiện được mối quan hệ và sự logic của mô-đun 1-2-3-9 (Logic từ mục tiêu năng lực đến hình thức/phương pháp/kỹ thuật dạy học/ứng dụng CNTT và kiểm tra đánh giá).

PHỤ LỤC

Gợi ý mẫu KẾ HOẠCH BÀI DẠY/GIÁO ÁN (LỚP 10,11)

Ngày soạn:.....

Họ và tên:.....

TÊN BÀI DẠY: .....BỘ SÁCH:..... SỐ TIẾT:.....

I. MỤC TIÊU

1. Về năng lực (năng lực đặc thù)

2. Về phẩm chất

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Tiết	Hoạt động	Phương pháp và kỹ thuật dạy học	Phương pháp và công cụ đánh giá	Phương án ứng dụng CNTT
1	1: Mở đầu (10')			
	2: Hình thành kiến thức mới (35')			
	2.1:.....			
2	2.2:.....			
....	.....			

1. Hoạt động 1: Mở đầu/khởi động (thời gian...)

2. Hoạt động 2: Hình thành kiến thức mới/giải quyết vấn đề/thực thi nhiệm vụ đặt ra từ Hoạt động 1 (thời gian...)

3. Hoạt động 3: Luyện tập (thời gian...)

4. Hoạt động 4: Vận dụng (thời gian...)

* Tại mỗi hoạt động trên đảm bảo: a) Mục tiêu; b) Nội dung; c) Sản phẩm; d) Tổ chức thực hiện (Trong “Tổ chức thực hiện” gồm: (1) Chuyển giao nhiệm vụ; (2) Thực hiện nhiệm vụ; (3) Báo cáo thảo luận; (4) Kết quả, nhận định)

IV. CÁC PHỤ LỤC (nếu có)

V. NHẬN XÉT (nếu có)